

- הזכות שבעצם החיפוש
- פגם המרגלים
- ה' רוצה בך
- התקשורת לצדיק
- הנסיך הקדוש
- התורה הזמנית:
- תוכחה ראויה
- נקודות אור' מל דפי השבוע בלקו"ה
- תמימות ופשיטות
- 'ארץ אוכלת יושביה'
- 'מלמד' שלא שנה
- איך מתגברים על היצר?
- הפרשת חלה
- עלי מרפא
- שער הגליון
- יון הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- איין בלעטל
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- תנן לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדי למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

אל תהי צדיק הרבה'

רוחניות איננה אלא 'כלי' ואמצעי כדי לייצר אמת. והאמת היא ייחוד וקשר.

רוחניות איננה 'דרגה', אלא מתנה. מי שנמצא במדבר, ונהנה מלוא חופניו מדרגות רוחניות - אינו אלא פרזיט רוחני... הוא 'שנורר' שמשתמש ברכושם של אחרים כדי להתקיים, בלי לתרום משלו מאומה.

רוחניות איננה אלא 'כלי' ואמצעי כדי לייצר אמת. והאמת היא ייחוד וקשר. כאשר יהודי נמצא בארץ ולא במדבר, ופוגש מידי יום את השמש והירח, האבנים והעצים, אוכל וכסף ואנשים - והוא אינו מתפתה

רוחניות איננה 'דרגה', אלא מתנה. מי שנמצא במדבר, ונהנה מלוא חופניו מדרגות רוחניות - אינו אלא פרזיט רוחני...

לחשוב שזה כל הסיפור, אלא רק סיפור כסיו. והאמת, שבתוך כל פרט שכזה יש פנימיות, שבאמצעותה הוא יכול להתייחד באהבה עם ה' יתברך - הוא מייצר אמת חדשה.

מותר להיות קצת שנורר... תינוק כשנולד חי לחלוטין על חשבונם של אחרים, עד שהוא גדל ונעשה לנער, ואז הוא מתחיל לתרום את חלקו. הוא צריך קודם כל לטעום את טעמו של הטוב, ואז יהיה בכוחו לייצר את זה בעצמו. כך גם עם ישראל בתחילת דרכו, נהנה ממתנות חנם של קשר וייחוד; יציאת מצרים, קריעת ים סוף, קבלת התורה, ורוחניות נקיה של מדבר ומן.

זו לא התכלית, אלא רק ההקדמה. התכלית תהיה כשנגדל ונתחיל להביא סחורה חדשה משלנו, ובכך נרחיב את גבולות הטוב והאמת לכל מקום ולכל פינה בעולם. את זה אי אפשר לעשות במדבר אלא רק בארץ ישראל. שכשמה כן היא: 'ארץ' - אבל 'ישראל'. ארצית לחלוטין, אבל גם נשמטית לחלוטין.

'עצת המרגלים' הייתה להשתמש בדברים מפחידים בגשמיות, כדי להניא את לב העם. 'פגם המרגלים' היה הרבה יותר מכך: עצם התפיסה שה' רוצה אותנו 'אנשי מדבר'. זה פגם חמור שמערער את כל תפיסת האמת, באשר לתכלית שלשמה נברא העולם, נוצר עם ששמו ישראל, ונולדים בכל יום עוד יהודים.

התכלית איננה שיהיה עוד רוחניות ועוד 'אנשים רוחניים'. התכלית היא שבאמצעות הרוחניות, יהיה עולם מתוקן יותר. את המחיר של הטעות הזו אנו משלמים עד היום, כאשר אנו נאלצים לפגוש עוד ועוד מקומות נמוכים, ולהסכים להיות שם, ולהפוך גם את המקום הזה לבית מקדש ולמרכז של דעת.

אחת הפרשיות הכואבות ואחד הפגמים המרכזיים בהיסטוריה של עם ישראל, הוא פגם המרגלים. חטא זה גזר על כל דור המדבר למות במדבר ולא להיכנס לארץ הקודש, ובשל כך עם ישראל התעכב ארבעים שנה. כתוצאה מחטא זה, גם נגזר שייחרבו שני בתי מקדשות ובאותו יום, וממילא גם כל הגלות הארוכה שאנו שרויים בתוכה.

הוי אומר: מסע הצלב, אינקוויזיציה, השואה, חמאס ואיראן - הן תולדה של חטא המרגלים. חשוב אם כן להבין: מהו אותו חטא, ומדוע הוא חמור עד כדי כך שאלו הן תוצאותיו? מן הראוי גם להבין מה באמת גרם לאותם מרגלים, שהיו צדיקים גדולים, לטעות כל כך וליפול לכזה פגם נורא, עם כל השלכותיו?

ובכלל, נראה מדברי הפסוקים והמדרשים, שעצם הרצון 'לשלוח' את המרגלים, ולבדוק את ארץ ישראל - היה מעשה שאינו ראוי, והוא זה שהיה השורש לטעות ולפגם שהגיעו לאחר מכן. משה רבינו כבר הקדים והתפלל על היושע שייצג מעצת המרגלים. מה יש בגו, ומדוע מדובר ב'עצת המרגלים' ולא ב'חטא המרגלים'?

ארץ אוכלת יושביה

מתוך דברי הזוהר הקדוש מובן, שהחשש של אותם מרגלים לא היה מחמת פחד גשמי, שמה העם היושב בכנען יהיה חזק. זה היה רק תירוץ. החשש האמתי היה מארץ ישראל בעצמה. הם חששו לאבד את דרגתם הרוחנית, באמצעות המפגש עם הארץ.

המצב הרוחני שבו היה ישראל שרוי במדבר, היה ניתוק מוחלט מגשמיות. האוכל היה רוחני, ההתעסקות בבגדים ושאר צרכים גשמיים - לא הייתה קיימת. המפגש עם אנשים שונים ועם כל מה 'שיש לעולם לספר' - פשוט לא היה. רק רוחניות זכה ונקייה, וקשר אלוקי שאין שום דבר שמאיים עליו. לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן.

לא כן כאשר הם יבואו לארץ ישראל, שכשמה כן היא, ארץ. יש שם אדמה, עצים, אנשים, עיסוקים, וגם אוכל ושתייה 'אמתיים' בגודל טבעי. הפחד שלהם היה שזו תהיה 'ארץ אוכלת יושביה' - שהעיסוק ב'ארץ' יאכל ויבלע את הקשר הרוחני שזכו לו במדבר. משכן, הם מיהרו להרתיע את לב בני ישראל מהרצון להיכנס לארץ ישראל.

לייצר רוחניות

ומה האמת? שאכן הארץ 'אוכלת יושביה', אבל זה בדיוק מה שה' יתברך רוצה.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

היגיעה והחפוש לבד אינו נאבד בשום אופן

יום א' ניסן תקצ"ב:

על כן כל מי שרוצה לחוס על נפשו, פמה ופמה התחזקת הוא צריך לבלי לאגש עצמו מן הבקשה והחפוש לעולם, יהיה איך שיהיה, אפילו אם נדמה לו שאובד חס ושלום בכל פעם יותר אך על פי כן הוא יעשה את שלו ויחפש יותר.

ואך על פי שאינו מוצא כלל, צריך להאמין שבודאי מוצא הרבה על ידי הבקשה והחפוש לבד, פי היגיעה אינו נאבד כלל פי לית רעותא טבא דאתאביד.

זהו יגעתי ולא מצאתי אל תאמין, יגעתי ומצאתי תאמין, וקשה מה הוא לשון תאמין הלא יכולין לראות אם מצא אם לאו, אך באמת יכול להיות שיגיע הרבה ונדמה לו שעדיין לא מצא כלל ומחמת זה הוא אומר יגעתי ולא מצאתי, אך על פי כן אל תאמין לו, רק יגעתי ומצאתי תאמין, אך על פי שאין בידו מאומה מה שמצא אך על פי כן תאמין באמונה שלמה שבודאי מצא הרבה, פי יש הרבה שאין מדאין לו מה שמצא עד הסוף, וגם אפילו אם לא מצא כלל עדיין, אך על פי כן מצא הרבה על ידי החפוש והיגיעה לבד, פי היגיעה והחפוש לבד אינו נאבד בשום אופן, ועל כן יגעתי ומצאתי תאמין, תאמין דיקא פני' והבן היטב. נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	מספר	מספר	מספר	מספר	מספר
שבת	בא	לו:	קלו	גו:	לו	
א	בב	לת:	קלו	גו:	לח	
ב	בג	לת:	קלח	גו:	לט	
ג	כד	לט:	קלט	גו:	מ	
ד	כה	לט:	קם	גח:	מא	
ה	כו	מ:	קמא	גח:	מב	
ו	כז	מ:	קמב	גט:	מג	

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ד' - ח"ב תורה ד'

רבינו התכוון אלי

- כל דיבור שיצא מפיו הקדוש, או מפי רבי נתן, או מגדולי אנשי שהיו אנשי אמת, כשיש דיבור כזה ואני שומע אותו, אפילו אם זה לא כתוב בספר, אבל אני שומע את זה, אני צריך לחשוב למה אני שומע את זה? אם אני שומע את זה, מתכוונים אלי.

תקשיב היטב לדיבור, זה נוגע אליך גם כן, כי אם זה לא היה נוגע אליך, לא היית שומע את זה.

לוקחים תורה שרבינו מדבר שם מאמונה, ומתכוונים גם אלי, האם אין לי אמונה? הלא יש לי אמונה, הרי אני מאמין בה'.

אמונה היא תפילה. כשהש"ת עוזר ומרגישים את מעלת כל מילה בתפילה, רק אז אפשר להתחיל להרגיש כמה אני רחוק מזה, כמה אני רחוק מזה, אני מוציא דיבור מהפ, האם זה עם כל האמת? נמצא שהדיבור שייך גם אלי.

כך הוא חושב לו, 'רבינו לא מתכוון אלי, הוא מתכוון שם לרחוקים, אבל אני, זה הלא אני, מה, הוא מתכוון אלי?'

אם רבינו אומר את זה, הוא מתכוון אלי!

היו אצלינו אנשים ספורים בלבד שידעו והרגישו את זה.

היו כאלה זקנים שהיו צועקים על הציון של רבינו בקולי קולות.

רבי ישראל מטראוויץ זצ"ל זקן ואיש צדיק, וצועק על הציון של רבינו 'ראה מסוכן כמוני, כמוני' בכאלה צעקות.

איך הוא יכול לצעוק 'ראה מסוכן כמוני'? הלא הוא היה בצעירותו יהודי כשר, ובוודאי בזקנותו, איך הוא היה יכול לצעוק כך?

אבל אם מדברים מאמונה ויודעים שזה מה שרבינו רצה, וזו האמת שבדרך של רבינו, יכולים גם בגיל תשעים לצעוק 'ראה מסוכן כמוני'.

דיבור של רבינו, צריכים לדעת - שייך לכל אחד. כל אחד כפי ערכו. אם אני שומע את זה, מתכוונים אלי ג"כ.

הש"ת ירחם עלינו שאת זה נזכה לזכור טוב, שיש לנו רבי רחמן, ורבינו רצה רק שכל אחד ימשוך את עצמו אל האמת, שזה נקרא 'תמימות ופשיטות' כל אחד כפי ערכו. ואז יהיה בן אדם אחר לגמרי, מהות אחרת לגמרי.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לספר על מידות רעות שיש באדם, כגון לומר עליו שהוא בטלן, קמצן, גאוותן, אכזר, או כעסן.

וכן אסור לספר על אדם סיפור שמתוכו ניכר מידותיו הרעות, למשל:

- א. לספר על אדם שבאו לבקש ממנו צדקה והוא נתן להם חצי שקל וביקש עודף.
  - ב. לספר על אדם שאינו הולך לחתונה אם לא יתנו לו סידור קידושין או לברך שבע ברכות.
  - ג. לספר על אדם שרוק אומרים לו מלה אחת, ותיכף הוא מתחיל לצעוק.
  - ד. לספר על בחור שישב לו בנחת באוטובוס, ונתן לזקנים לעמוד.
- ואפילו לספר על על אדם שאינו נוהג באחד מהמידות ששבחו החכמים, כגון אם מספרים על אדם שהחזיר עלבון כשהעליבו אותו שלא כדון, ולא היה מן הנעלבים ואינם עובלים. אסור, משום הורדת ערך. [קיצור הל' לשה"ד]

וה' יתברך ברא כל אחד מדעה משונה מהברו דיקא, פדי שפול אהד בשנוי דעתו יפכל באחדות עם חברו, ולא יבוא לידי קנאה ושנאה וקטטה, ח"ו, ע"י שנוי דעתם, רק יאהבו זה את זה ויקימו את התורה והמצוות יחד ויכללו כלם באהד, שזה יקר מאד אצל ה' יתברך: ליקשי תלמות ריבות, א

מהו התקשרות לצדיק? [א]

מחומר כמוהו, אך חיים בעולם אחר ורואים את העולם בעיניים פנימיות. וככל שמעורר מחשבתו מהצדיקים כך מתקשר באהבה וחיבור נפשי אליהם, וממילא מקבל כח לעמוד נגד כל העולם, כי המחשבות מהם, מאמתים אצלו את ידיעת ה' באופן מציאותי וממשי.

[ב] אך כל זמן שהוא מקושר ומחובר לאנשים החיים ומרגישים את העולם באופן מגושים, אזי אפילו אם בדעתו יודע האמת ממצאות ה', עדיין אותם האנשים שבמוחו וליבו יש להם כח גדול יותר לנתק את עומק מחשבתו והרגשי ליבו מכל ידיעה אמיתית שהבין בשכלו.

[ג] וזהו האופן הפשוט ביותר שעל ידו אפשר להתחבר להתקשרות לצדיקים. כי אף שיש הרבה עומק ופנימיות של התקשרות נשמות וכו', וגם הצדיקים מצידם עוסקים להעלות התפילות של המקושרים אליהם להיכן שצריכים לעלות למעלה וכו'. אבל תחילת ההתקשרות באופן שיוכל להרגיש קשר לכך הוא לא רק לומר הנוסח 'הריני מקשר', אלא גם לעורר מחשבות מצדיקים. וכפי שיזכיר עצמו מהצדיקים וממהות תורתם ודרכי חייהם וכו', אזי יראה בחוש שאפילו אם מוחו מבולבל וטרוד, ואינו יכול להתרומם לתפילה, הוא מקבל כוחות להתנתק מכל מיני התקשרויות אחרות לאנשים החיים בדמיונות, ומתעלה להיות מקושר לעולם רוחני וזך יותר. כי המחשבה מאותם הצדיקים, מאמת אצלו את המציאות של ה'.

[א] כל אדם בעולם מקושר בכל רגע לכל מיני אנשים. אין אחד שלא מקושר. יעצום האדם את עיניו, וינסה להתבונן אלו מחשבות חולפות במוחו, בדרך כלל יגלה שיש בראשו תמונות של אנשים. כל נושא שיש במחשבתו עולות במחשבתו 'תמונות' של אנשים הקשורים לאותו ענין. כמעט שאין מחשבה ללא תמונה של איזה אדם אחר הקשור לענין שעליו חושב. כמעט ולא שייך לחשוב על מוזיקה ללא שעולים בראשו תמונות של מנגנים. במחשבות של מומן יש בדר"כ תמונות של אנשים הקשורים איתו בעסקיו וכו'. כך הוא המציאות, כל דבר שאדם מקושר אליו דרך מחשבה במח או הרגש בלב, חלק גדול מההתקשרות לאותו הדבר הוא ע"י התקשרות וחיבור לאותם אנשים השייכים לענין.

[ב] אין אדם שלא מקושר במחשבתו ובקשר רגשי לבני אדם. ואותם התקשרויות לבני אדם, הם אשר קבעו אצלו את הילוך מחשבתו, והאופן בו מתייחס אל החיים בכלליות, ולכל דבר בפרטיות. ואפילו אם מבין בדעתו מחשבות אמיתיות יותר מאלו האנשים שמקושר אליהם, בכל זאת קשה מאוד להתרומם בעזרת דקדושה, לחיות למעשה את האמת ולפסול את אופן ההסתכלות של אותם האנשים.

[ג] ולכן העצה לתפילה תורה אמונה ודביקות בה' הוא, לעורר במחשבתו זכרון של צדיקים שידוע שהאמת אצלם. לחשוב מבני אדם שהם קרוצים

הליכות

שיחות ומנהגים

גאווה וגאולה

כְּשֶׁפָּדַר רַבְּנוּ מִגִּת הַגָּאֹה אָמַר: "אִי מֵת קָעַן הָאָרֶץ גְּאוּת, עַד הָאֵט אֲ שִׁינֵּעַ לְיָהּ" - "לֵמַת יִכּוֹל לְהִיֵּת גְּאוּה, יֵשׁ לוֹ לְיָהּ יִפְחָ". דְּהִינֵּי שְׂאֵף עַל פִּי שְׂהוּא מֵת, עַדִּין יֵשׁ לוֹ הַרְהוּרִי גְּאוּה יִכְבֹּד: מוֹהַרֵּנִי פִּרְשׁ אֵת הַמִּשְׁנָה דְּרַבִּי אֶלְעָזָר הַסֵּפֶר (אבות ה, כא) 'הַקְּנָאָה וְהַתְּנָאָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם.' 'הַקְּנָאָה וְהַתְּנָאָה נוֹ! לֹא דִי דְּזוּ בִּיטָא אֶ מְקַנְאִינִיק, דְּזוּ בִּיטָא אֶ בַּעַל תְּאוּרִינִיק, וְיִוִּלְסְטוּ נֶאֱמַר כְּבוֹד הוּיִכֵּת? דָּאֵס אִיז טוֹיִן מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִהָעוֹלָם' - 'הַקְּנָאָה וְהַתְּנָאָה, נוֹ! לֹא אֶ דִי שְׂאֵתָה בַּעַל קְנָאָה, וְשְׂאֵתָה בַּעַל תְּנָאָה, חֲפִיץ אֶתָּה אֶף גַּם בְּכְבוֹד? זֶה כְּבֹר מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִהָעוֹלָם': פִּעַם אַחַת אָמַר מוֹהַרֵּנִי: "תַּעֲבֹב ה' כָּל גְּבַה לֵב", וְחָקַ תְּבַת כָּל, הִינֵּי אֶפְלוּ כְּשֶׁעוֹסֵק וְנוֹבֵד אֶת ה' בְּתוֹרָה וְתַפְּלָה: גְּלוּת וְגֵאָלָה

רַבְּנוּ אָמַר: "בְּעֻקְבָּתָא דְּמִשְׁחָא פִּירַט הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ דְּרָאָט אַרְבַּעַס" - "בְּעֻקְבָּתָא דְּמִשְׁחָא מְנַהֵיג הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אֶת הָעוֹלָם בְּעֵדֵינֵינוּ רַבָּה" - אֵימִיד' עֲבוּדֵת סִיבִי בְּרִזְל דְּקַיִם הַסְּבִיחַ אֶת בְּרוּךְ. דְּהִינֵּי שְׂאֵין גְּבִינִים כָּלֵל אֶת הַתְּהַלְתָּה יִתְבַּרַךְ:

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ח' שיעור א'
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

תורה ח מאמר א

פתיחה

מאמר זה גילה רבינו במשך שעות ארוכות במסירות נפש ממש מתוך הקאות נוראות של דם, ובו גילה את הדרך לעורר את נשמות ישראל להביאם לידי קיום התורה, והוא על ידי שמוכיח את חברו ואת עצמו מתוך קול נעים ונורא שנמשך מקול השופר המעורר את נשמות ישראל.

מעלת וחובת התוכחה

תקעו בחדש שופר בקסא ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי

יעקב (תהלים פ"א):

[א] אף על פי שתוכחה הוא דבר גדול, ומטל על כל אחד מישראל להוכיח את חברו, כשרואה בו שאינו מתנהג כשורה, כמו שכתוב (ויקרא ט"ו): "הוכיח תוכיח את עמיתך".

אחד ממצוות התורה היא שכל אחד יוכיח את חברו בעת שרואה שאינו נוהג כשורה, כמו שנאמר (ויקרא יט, יז) "הוכיח תוכיח את עמיתך ולא תשא עיניו קטא", ואם אין האדם מוכיח את רעהו הרי הוא כאילו חטא בעצמו (כמו שאמרנו בשבת נד: גבי פרתו של רבי אלעזר בן עזריה), והוא מחובת הערבות [כמו שיתבאר להלן] בענין ייחודי הבתים].

ובכלל מצוה זו הוא לעורר ולהוכיח את עצמו בדברי תוכחה, לזכור את התכלית על מה בא לעולם, לשום לב למעשים והרגלים שאינם כדוין, כשרואה שמבטל את הזמן וכדו' לעורר את עצמו על חומר אבידת הזמן, וכן בכל דבר שבקדושה, לשום לב שלא ללכת אחר ביטול הזמן.

[יש לומר, שעל כן הקדים רבינו להודיע את מעלת התוכחה, כדי שלא יתעצל האדם מלהוכיח את עצמו ואת רעהו, כי אינו יכול להוכיח בראוי, אלא אדרבא יזהר לחפש מאד את המוכיח הראוי לקבל ממנו דרך איך להוכיח את עצמו ואת חבריו לעורר אותם לעבודת ה' שהוא מיסודי דרך רבינו, וי"ל שעל כן נסמך למאמר הקודם שהוא השארת דעת הצדיק על ידי שיחת חברים המעוררים זה את זה בדרך של התחזקות].

להזהר לעשות את התוכחה בדרך של המוכיח הראוי

אף על פי כן לאו כל אדם ראוי להוכיח. כמו שאמר רבי עקיבא (ערוך טו):
תמה אני, אם יש בדרך הזה מי שיכול להוכיח. ואם רבי עקיבא אמר זאת בדרך, כל שכן בדרך הזה של עקשיו.

אכן מעיקרי מצוה זו היא להוכיח אותו בדרך שתביא אותו לקיים את מצוות ה', ועל כן אם מוכיח אותו בדרך שבוודאי לא תביא אותו לקיים את תוכחתו אין מצוה להוכיחו אלא אדרבא טוב יותר שלא להוכיחו (עיי' או"ח סי' תרח ובמשנ"ב סק"ט). ועל כן אמר רבי עקיבא שתמה אם יש מי שיודע להוכיח את חברו בדרך כבוד שלא יתבהו.

אמנם בוודאי אין דברי רבי עקיבא פוטרם את האדם מלהוכיח את חברו, כי לדינא כתבו הפוסקים (שו"ע שם ובנו"כ) שחייב להוכיח, ולא הביאו מאמר זה, אלא להזהיר את האדם שיוכיח אותו בדרך הראויה שתרום אותו, כמו שיתבאר להלן. ובכלל זה כשמוכיח את עצמו שצריך להזהר שלא לבזות את עצמו בדיבורים של חלישות הדעת וריחוק מהשי"ת, אלא רק בדרך של קול המוכיח הראוי שיתבאר להלן.

ועל כן תפס רבי עקיבא לשון תמה אני, כי על האדם לפשפש בעצמו תמיד, לתמוה לראות ולעיין תמיד אם כבר תיקן בראוי את קולו ויכול להוכיח את עצמו ואת חברו, או צריך עדיין לחפש את רוח הנבואה של הצדיק שתביא אותו להוכיח בדרך הראויה לעורר ריח טוב בנפשו ונפשות ישראל, כמו שיתבאר להלן.

הנסיך הקדוש

תיענה תפילתם, יגורשו מן המדינה'.
"המלך קיבל את הדברים וגזר על היהודים להרבות בתפילה עבודו. פחד גדול נפל על הקהילות, הכל התאספו בבתי הכנסיות, גזרו תעניות ושפכו את לבם לפני אביהם שבשמים.

"התפילות עשו פרי. בשמיים הסכימה נשמה קדושה לרדת לעולם כדי להציל את היהודים, ולתקופת השנה נולד למלך בן. השמחה בבית המלוכה היתה רבה, והגזירה בטלה.

"הנסיך גדל והיה לענר מחונן ובעל נפש אצילה. הוא ביקש דעת וחכמה, ולא הסתפק במה שלימדוהו בארמון. המלך העמיד לרשותו את ההגמון הראשי כדי שילמד אותו ענייני דת.

"בין הנסיך למורו נקשרה קירבה מיוחדת. יום אחד הבחין הנסיך במורוהו כשהוא מעיין בספר נסתר, הכתוב בכתב זר ובלתי מוכר. ברגע שהרגיש המורה כי תלמידו מבחין בו, מיהר להצניע את הספר. אך הנסיך לא הרפה. הוא חקר ודרש, עד שנגלה לפניו הסוד: ההגמון הנכבד אינו אלא יהודי ירא שמים המסתיר את זהותו, והספר המסתורי הוא מספרי הדת היהודית.

"מאותו יום התעוררה נשמתו של הנסיך ונכספה לשורשה. הוא החל ללמוד בסתר את תורת ישראל, ועם הזמן גמלה בלבו החלטה אמיצה להסתפח אל עם ה'. יום אחד עזב את הארמון בחשא, ונעלם מעיני כל. בארץ רחוקה הוא חי את שארית ימיו כיהודי כשר ופשוט.

"כשנסתלק מן העולם, עלתה נשמתו לבית דין של מעלה כשהיא זכה ונקייה. אך דבר אחד עדיין היה טעון תיקון. בשנתיים הראשונות לחייו גדל אצל אומנת נכרייה, ושנתיים אלו הותירו בו רושם שהיה צורך לזכרו. לפיכך נגזר עליו לשוב לעולם למשך שנתיים בלבד, כדי להשלים את תיקונו".

כאן השתתק הבעש"ט לרגע, ולאחר מכן אמר לרבי יעקב חזונו: "נשמה גבוהה זו ניתנה לכם מן השמיים. האם יש מקום לתרעומת? אשריכם שזכיתם לשמש אכסניה לנשמה כה נשגבה ולהביאה אל תיקונה השלם!"

בני הזוג הקשיבו בהשתאות לדברי איש האלוקים. הבעש"ט הוסיף וברכם: "עוד תזכו לבן שיגדל לשם ולתפארת".

ואכן, ברכת הצדיק התקיימה במלואה. כעבור שנה נולד להם בן נוסף, שלימים היה לאחד המאורות הגדולים שבישראל, הלא הוא רבי אהרן הגדול מקרלין ז"ע, שהאיר את העולם בתורתו, בקדושתו ובעבודתו הנשגבה.

אבל כבד ירד על ביתם של רבי יעקב פרלוב וחזונו מרת פערל. בנם היחיד, ילד חמד בן שנתיים, מושש לבם ואור עיניהם של הוריו, נסתלק לבית עולמו בחטף. כרעם ביום בהיר נחתה המכה עליהם.

שנים רבות המתינו רבי יעקב ורעייתו לישועה. שנים של תפילות, דמעות וציפייה. לבסוף שמו פניהם אל הבעל שם טוב הקדוש ושפכו לפניו את צערם. הצדיק האזין להם, בירכם מעומק לבו, ולתקופת השנה זכו להיפקד בבן. הילד היה להם

צופה נסתרות.

ציון הבעל שם טוב הקדוש זיע"א

לאוצר יקר ומילא את ביתם בשמחה. נבון היה יחסית לגילו, נעים הליכות ובעל חן מיוחד, וכל רואיו התפעלו ממנו.

בהגיעו לגיל שנתיים נסעו הוריו עמו אל הבעל שם טוב, לקבל את ברכתו. הצדיק קיבלם במאור פנים, נשא את הפעוט על זרועותיו, הביט בו בעיניו הקדושות, ולאחר מכן בירכם ונפרד מהם לשלום. אלא שעם שובם לביתם אירע הבלתי נתפס. הילד חלה לפתע וקדח מחום, ומצבו הלך והחמיר במהירות. בתוך זמן קצר השיב את נשמתו הטוהרה ליוצרה.

לאחר ימי האבל, כששברון הלב עדיין היה טרי ומדמם, נסעו ההורים אל הבעש"ט פעם נוספת. שבורים ורצוצים ניצבו לפני הדרת קדשו. הם התקשו למצוא מנוח לנפשם וביקשו להבין מה פשר הייסורים הקשים שנגזרו עליהם. הבעש"ט הקדוש שקע בדומייה רגעיים אחדים, שקוע בשרעפיו. לאחר מכן החל לספר:

"לפני שנים רבות, מלך על ממלכה אדירה מלך גדול. עושר וכבוד היו לו למכביר, אולם דבר אחד חסר לו, בן שיירש את מלכותו. חסרון זה העיב על כל חייו, וכל שמחתו היתה חסרה.

"שנים ארוכות ציפה לישועה. עד שיום אחד יעץ לו אחד מחכמיו עצה: 'אם רצונך להיוושע, צווה על יהודי ממלכתך שיתפללו למענך. כוחם בפיהם, ואלוקיהם שומע תפילתם. התרה בהם שבאם לא

לעיבוד התבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

"באמת היו צדיקים שיהיה להם כל היום התבודדות". כמה זמן האריך רבינו ז"ל בשיחה זו במעלת ההתבודדות?
...והיה מאריך בשיחה זו כל היום, אשרי שיאחז בזה!
חיי מוהר"ן תל"ח

הזוכה: נתלי גרודנינסקי ב"ב.
זכה בשובר זיכוי ע"ש 100 ש"ח עבור טיטה לאומן.

מהו החידוש והפלא הגדול מכל יצירת מעשה בראשית? ריבית

איין בלעטל

אור העצה מה'דף היומי' בספה"ק 'ליקוטי הלכות'

שבת קודש - דף קל"ו

מה משמעות הענין להתחדש בכל יום בתורה?
התחדשות בתורה פירושו לחדש ה'רצון'
להשי"ת. בזמני ירידה, לעורר רצון חדש
להתקרב לה' ולא להתיימש. ובזמני עלייה,
לעורר רצון ותשוקה חדשה להשי"ת
בדברים שכבר מקיים. והעצה לזה הוא
'ברכת התורה' בכל יום, שמברכים בלשון
הווה 'נותן' התורה, ואז הוא הזמן לחדש
הרצון. ואומרים 'אלו דברים שאין להם
שיעור' - כדי להזכיר לעורר הרצון ללא
שיעור.

יום א' - דף קל"ז

למה צריך 'להמתין' הרבה לישועה?
יש ישועה מצרה שנשלם איזה חסרון,
אבל היא המתקה רק לפי שעה. כי עיקר
הצרה הוא לא רק הצרה בעצמה, אלא
מה שנעלם ממנו שהכל ברצונו יתברך,
וע"כ הישועה השלמה הוא שיתגלה בתוך
הישועה הרצון של הבורא שהוא מנהיג
הכל ו'רצה' שיהיה ישועה. ולכן צריך
להמתין לישועה, בשביל שבזמן הצרה
יתפלל האדם ויכוון האמונה שלו שהכל
ברצונו.

יום ב' - דף קל"ח

איך משרבים הטבע בתפילה?
פעמים שנרמה לאדם שתפילה לא תועיל
לשנות את המציאות של הטבע. והאמת
היא שאמנם יש הנהגה של טבע, אבל
גם זאת מחמת רצון הבורא שהטבע
יהיה כך. אבל השי"ת התנה תנאי עם
המלאך הממונה על טבע אותו הדבר,
שבשישראל יבקשו ויתפללו, יהיה מוכרח
לשנות הנהגת הטבע לעשות רצון האדם
המתפלל. ולכן כל כח התפילה תלוי כפי
שמתקשר לזכור שכל הטבע הוא רצון
הבורא, וכפי התקשרותו ודביקותו בזכרון
שהכל ברצונו, יזכה להמתין הדין ולהפוך
הטבע.

יום ג' - דף קל"ט

איך מתגלה שה' מנהיג העולם ברצונו?
על ידי שרואים שה' שומע תפילות ישראל
ומשבר בשבילם הטבע, עי"ז עיקר גילוי

מלכות ה', שמתגלה שה' מנהיג את העולם
ברצונו לבד.

יום ד' - דף ק"מ

למה יש צרכים גשמיים הכרחיים שלא שייך
לברוח מהם?
תכלית הבריאה הוא הבחירה, לבחור
להכניע רצונות פרטיים ולהכניס בלב
רק רצון הבורא. ובוזו יש שני עבודות.
ישנם תאוות שהם רצונות שצריך לשברם
ולהכניעם להיות כרצון הבורא. אך ישנם
צרכים הכרחיים כמו אכילה, ממון ושינה
וכו', ושם העבודה לעשות אותם הפעולות
מתוך ידיעה שכך הוא רצון הבורא, ולא
מתוך הרצון הפרטי של האדם.

יום ה' - דף קמ"א

למה צריך כל כך לחפש את העבודת ה'?
אברהם אבינו ראש למאמינים חיפש מי
ברא את העולם. אך לא די לחפש לדעת
ממציאות הבורא, אלא יש להוסיף ולחפש
מה הרצון של הבורא. ואז גם לחפש עצות
איך אני עושה את מה שהוא רוצה. ובעצם
החיפוש הזה הוא כבר פועל את תכלית
הבריאה, לקשר את כל הרצונות שיש לו
בלב אל רצון הבורא, היינו שירצה את מה
שהבורא רוצה. כי בעצם החיפוש שמחפש
ורוצה רצון הבורא, בזה מתקשר יותר
ויותר אל הארת הרצון שיודע שיש איזה
רצון בעולם שרוצה משהו ממנו.

יום ו' - דף קמ"ב

מהו עיקר החידוש שיש בכח הבחירה?
זאת רואים בחוש, שאדם שרוצה ומתעקש
חזק על איזה דבר, יש בכוחו להוציא
לפועל אף אם הוא דבר קשה. והמציאות
הזו מכחשת את הנהגת הבורא שמנהיג
הכל רק ברצונו, שהרי הוכח שבחוש
שכאשר האדם 'רצה' נעשה הדבר. אבל
זהו סוד הבחירה, שאפילו שהשי"ת מנהיג
הכל ברצונו, בכל זאת נתן כח לאדם
'לרצות' לבד איזה דבר ולהצליח אם
'רוצה' מאוד, אפילו זה נגד 'רצון' הבורא.
וכל זאת בשביל לתת בחירה לאדם שיהיה
בכוחו לא רק 'לעשות' רצון הבורא, אלא
גם להתעורר לבחור 'לרצות' חזק את רצון
הבורא.

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

קול רעם - גילוי כבודו

גילוי כבודו יתברך שנעשה מכל דבר שבבריאה הוא מעיקרי פעולותיו יתברך שבוז מתגלה השיר של תכונות השמים המספרים כבוד ה', ובכל חלק בבריאה כאשר מתבטל הקליפה המסתירה אותו מתגלה כבודו יתברך. אמנם כח גילוי כבודו יתברך שהיה מוסתר מאד ונעלם דווקא בתוך הרע, כאשר מתבטל ונופל ויוצא עצמות חיות הרע, שהיה עד כה אבוד ושקוע מאד בס"א שנשכח ונעלם שם, בצאתו עושה פרסום וגילוי כבודו יתברך מאד, שבוז מורש הגילוי שלעתידי, והוא עיקר כח הגבורות הנוראות שנפעל על ידי כח הצדיקים, שכוחות הקדושה חוזרים ומתגלים שזה ענין הגרים ולכן כבודו יתברך שמתגלה על ידי זה הוא עליון מאד וכך מתגלה ידיעת ה' ביותר.

ועומק ענין 'דורו של רבי עקיבא' מתבאר מדברי האריז"ל (ע"ה שער ב פ"ט ובשער הגלגולים הקדמה כו) שרבי עקיבא הוא סוד הגבורות, ועל כן 'תלמידי רבי עקיבא' לא נהגו כבוד זה בזה, היינו שלא נכללו זה בזה כראוי להוכיח את חברו בדרך של קול המוכיח הראוי שיתבאר להלן, עד שבא רשב"י ותיקן ענין זה. וזה שמביא רבינו קל וחומר מדורו של רבי עקיבא, שאם לא יזהר האדם להמשיך את תורת הצדיק אז אע"פ שאין הגבורות אלא בקדושה אינו יכול להוכיח, ורק על ידי דורו של רשב"י שהוא דור של חסד ורחמים שקיבלו מהמוכיח הראוי אז יכלו להוכיח.

סכנת המוכיח שאינו ראוי

כי כשמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מקבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו. כי על ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומזדוה רעות של האנשים שהוא מוכיחם. כמו כשמונה איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כל זמן שאין מזוין אותו הדבר, אין מרגישין הריח רע, אבל כשמתחילין להזוין אותו הדבר, אזי מעוררין הריח רע, כמו כן על ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח, על ידי זה מזוין ומעוררין הריח רע של המעשים רעים ומזדוה רעות של האנשים שמוכיחם, ועל כן הוא מקבאיש ריחם, ועל ידי זה הוא מקליש את הנשמות שפיהם, ועל ידי זה נפסק השפע מכל העולמות, התלויים באלו הנשמות.

טעם הדבר כי יסוד התוכחה, כי ראשית התוכחה הוא לגרום לאדם להריח מעצמו ריח של קדושה, שידע שהוא עושה נחת רוח נוראה להשי"ת והוא חלק מנחת רוח של השי"ת ממש, ומתוך כך הוא מסתכל על עצמו איך הוא ישן ואיך הוא אוכל וכו', שלא לקלקל נחת רוח זו. אבל ההיפך מזה הוא כששומע לקול מוכיח שאינו ראוי שנכנס בדמיונות שהנה קלקל והתרחק מהשי"ת. על כן מזדוה כן לברר את המזדמה לשמוע כל תוכחה בדרך שהוא יודע שהשי"ת כאן, והוא מעלה ריח טוב לפני השי"ת.

ועומק הענין, כי הריח הוא ההרגשה דקה [עיי'ן רד"ק ומצו"ד בישעיה יא, ג וז"ל: לפי שהריח הוא ההרגשה קלה מאד]. כלומר, שאינו דבר ממשי הנכנס לגוף כמו מאכל ומשקה, אלא הוא נחת רוח דקה המשיבה את נפש האדם, ופנימיות הדבר מבואר בזה"ק (נח ע. ועוד) ועוד, שמכל מעשה טוב עולה למעלה נחת רוח בדרך של 'ריח', כלומר, עליית חלקי הקדושה המתחילים לעלות ממציאות העולם, והשכינה מתלבשת בהם בתענוג עליון וכך הם עולים עד לחוטם העליון בכיכול, ועל ידי זה מעוררים את רחמי השי"ת ומבטלים את כל הדינים, כמו שאמר הכתוב (בראשית ה, כא) 'זי'רה ה' את ריח הניחוח', ועל ידי שעולה נחת רוח זו מתעורר יחוד עליון ונמשך בעולם שפע רחמים וחסדים, ושפע זה יורד לאותו האדם ונמשך חיות לנשמתו [כמו שיתבאר להלן בענין 'מוזנא דנשמתא'].

ור"ח זה המתלבש בשכינה ועולה למעלה אינו מגוף המצוה לבד, אלא מהריח שהאדם מריח באותה המצוה, שהיא ההרגשה דקה שיש לו במצוה זו, ההרגשה של אמונה במצוה זו, ההרגשה של 'הנה עשיתי את רצון השי"ת', ההרגשה של 'הנה יש לי עוד הזדמנות לעשות נחת רוח להשי"ת', ההרגשה דקה זו היא הריח העולה לנחת רוח למעלה וממתקת את כל הדינים [והוא ענין 'אמונת חידוש העולם' שיתבאר להלן]. אבל כשהאדם נופל לחלישות הדעת, בראותו את גודל עוונותיו ואת ריחוקו מהשי"ת, הרי הוא מאבד את קשר הנשמה להשי"ת, ואינו יכול להעלות נחת רוח למעלה ח"ו.

וביתר ביאור עולה מקשרי הדברים להלן (בענין הרחמנות), כי כשאין לאדם רחמים אינו יכול לשמוע תוכחה אלא יקח אותה בקטנות הדעת שזה טבעו וכאן מקומו, וכך יתבוסס בטינופו ולא יהיה לו את כוחות הנפש לצאת משם. ורק כששומע מהמוכיח הראוי יכול להעלות את נשמתו מדרגה אחר מדרגה בעשרה מיני נגינה עד לרוח הנבואה ממש.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכוון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' ד' - לקו"ת סי' ח' יש לפנות: yofamattar@outlook.co.il :6 בלש"ק בשלוחה 5. לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול השלשון 036171116, באירוש בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5.

אל תסבך את העסק

"הפשטות היא דבר גבוה מן הכל, מכיון שהקב"ה בוודאי גבוה מן הכל, והוא יתברך הוא פשוט בתכלית הפשטות. והדברים עמוקים הם ונשגבים" (שיחות הר"ן קא).

באחד משיעוריו העמוקים לימד רבי נחמן מברסלב את הדברים הבאים: לבריאה חלקים רבים. אולם כל חלקי הבריאה השונים מקורם בבורא העולם, שהוא אחד בתכלית האחדות ללא כל שינויים ח"ו. שליחותנו בעולם הזה היא אפוא "לחשוף את האחדות מקרב הרבים". או בלשון רבי נחמן: "התגלות האחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות". במילים אחרות, כלנו - כל מחשבותינו, השקפותינו, מעשינו, רקעינו השונים - כל כולם באים להכיר בא-ל האחד (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ב,ו).

הדבר לא כזה מסובך כמו שהוא נראה וכפי שנוהגים הבריות לחשוב. יש לזכור שהכל מקורו אחד - מקורו של כל דבר טמון באחדותו של האלוקים האחד והתמים. הבדלים מופיעים מכיון שהוא מתגלה אל כל אחד מאיתנו בדרך אחרת. מה שעלינו לעשות הוא לחפש את הקב"ה בכל מקום, בכל דבר. ואז, נראה שכל מה שנראה מסובך ומגוון הוא באמת פשוט מאוד ויחיד, מה שנראה נפרד בעצם מאוחד, מה שנראה שבור באמת הוא שלם, מה שדורש לכאורה תחכום רב אינו זקוק אלא לתמימות הפשוטה

עומק הפרשה

גם אתה נלי להשראת השכינה

ארץ אנלית יושביה (במדבר יג, לב)

עומק מעשה המרגלים מבואר בכתבי הארז"ל (עץ חיים שער לב פרק ד-ה ועוד) שדור המדבר ובפרט המרגלים עצמם נמשכו ממקום גבוה מאוד, שהוא למעלה מבחינת ארץ ישראל ועל כן לא היו יכולים להכנס אליה.

לכאורה הדבר תמוה, אם כן למה נענשו כל כך על העון הזה, עד שאמרו עליהם השי"ת "עד אנה יצאנוי העם הזה" (שם יד, יא), ונענשו באופן נורא כל כך כמובא בגמרא (סוטה לה), והרי הם במדרגה גבוהה מארץ ישראל ואין ירדו אליה.

מבאר מוהר"ת שפנימיות כח ארץ ישראל הוא לקשר את הקדושה למטה, לחבר את חיי החולין ואת עבודת האדמה להשי"ת, המרגלים היו גבוהים מאוד ולא היו יכולים להתחבר לחיי החולין, הם ראו את חיי הפאר של ארץ ישראל את הפירות העסיסים הגדלים בה, את יושבי הארץ הגסים כל כך, ולא האמינו שאפשר לחבר בין גדולתם ורום קומתם הרוחנית לחיי אדמה, חיים שמחוץ לשבעת ענני כבוד, חיים של טרדה ורדיפה אחר המחיה והכלכלה, חיים המעמימים לאדם נסיונות רבים.

מתוך הסתכלות זו חזרו למדבר, לבני ישראל היושבים בצל שבעת ענני כבוד, אוכלים לחם של מלאכי השרת (יומא עה); ושוחים מים קדושים מבארה של מרים, אין להם שום טרדה וקושי המרחיקים אותם מהשי"ת, ודברו בגנות ארץ ישראל ציירו לפניהם את הכניסה לארץ ישראל כדבר המאבד את כל העליה הרוחנית ואת הקשר עם השי"ת, ארץ שאוכלים בה אכילה גשמית המרחיקה את האדם מהשי"ת, עובדים כל היום בעסקי חול כדי להביא מעט טרף ומחיה, וטרודים במחשבות על גשמיות כל היום כולו.

ישראל שטעמו טעם קרבת ה', והיו בתכלית המדרגה כמו שאמרו חז"ל (פסיקתא רבתי ד) שהיו 'דור שכולו דעה',

ביותר. כי כאמור, השרש והמקור לכל הוא אחד! מעטים מצליחים בגילוי האחדות מקרב הרבים, ואלה שמסוגלים להצליח בכך דרך קבע הם נדירים עוד יותר. רבי נחמן ידע להעריך את מאבקיו בגוונים השונים והמשונים של העולם הזה, והבין את התסבוכות שאנו נדרשים להתמודד איתן.

למה לסבך את העניינים הרבה מעבר לכל היגיון? בדרך זו, הוא הבין גם, שאנשים נוטים לסבך עניינים הרבה מעבר לכל היגיון. הם מבזבזים את הימים והשנים שלהם באי שביעות רצון הצופה קשיים ובעיות הניצבים - להנחתם - בדרכם. קובעים לעצמם יעדים - גשמיים ורוחניים כאחד - ומסתבכים בכישלונות מיוערים. מתכננים שמחה, ומתאבלים מראש על הסתבכות צפויה. מבליים זמן בדאגה לדברים שסביר שלעולם לא יקרו.

דאגות! דאגות! דאגות!

אף אחד מתכחש לעובדה שרגעים קשים עלולים לבוא ח"ו, אך לנו אין כמוהו כל מושג כיצד ישפיעו על חיינו, בעוד עצם השמירה על הראיה הנכונה והפשוטה פותרת בעצמה רבות מן הבעיות הקשות של החיים.

לכן מדגיש רבי נחמן את התמימות, את הפשטות, כל כך הרבה. אילו התמודדנו עם העניינים כפי שהם, בפשיטות, זה אחר זה, יום אחרי יום, היינו חיים פשוטים ומאושרים הרבה יותר.

כשנעמו על הידידה הנוראה העומדת לפנינו מיד "ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא" (במדבר יד, א). אך באמת זה היה פגם נורא בכך קדושתה של ארץ ישראל, כי מהות ארץ ישראל היא המשכת הקדושה למטה, בכך קדושת ארץ ישראל יכול האדם לעסוק בעבודת האדמה, להיות טרוד כל היום על המחיה ועל הכלכלה, לאכול לחם גשמי ולשתות מי גשמים, אבל לקדש את אותה אכילה גשמית, להיות טרוד אחר גשמיות אבל לזכור בה מהשי"ת - כל אחד כפי יכולתו, ובה הוא משלים את הגשמיות.

ויתרה מכך, דווקא חיבור זה הוא המשלים את נפש האדם, אדם היושב בענני כבוד אינו אדם השלם, שלמות האדם היא דווקא בהיות 'אחיד בשמיא ובארעא' (כמובא בזה"ק בראשית לא), רגלי נטויות בארץ אבל הוא עמל להכניס בראשו מחשבה של אמונה והתחזקות, זו היא שלמות האדם.

ולחיפך כשאנו מחשיב חיבור זה, אלא בוכה ומתלונן על ירידתו לעמל העולם בדרך של הסתרת פני ה', הרי הוא בבחינת 'וכל מנאצי לא יראוהו' ח"ו, עד שיאיר עליהם אורו של משה רבינו שהוא זכה בעיקר למעלה זו 'דאחיד בשמיא ובארעא' והאיר עליהם הארה זו ועצות שיתנו להם כח לעמוד בעבודה זו בהצלחה.

זה היה כח יחושע וכלב, יחושע קיבל את דעת משה רבינו בשלימות כזו, עד שהיה יכול לקשר את העליונים והתחתונים בשלמות, וכלב בראותו את צרת נפשו שהוא רואה את צורת הארץ והשתטח על קברי אבות (סוטה לד:) בתפילה ודעה שינצל מטענת זו ויצליח לקשר את גשמיותה של ארץ ישראל לרוחניות, זהו זה הבטיחו השי"ת "ועבדי כלב עקב הייתה רוח אחרת עמו וימלא אחר, והביאותיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורישנה".

להשהות את הנר על הפתילה בסבלנות

נר ה' נשמת אדם' - נשמת איש ישראלי היא כדוגמת נר. כמו בהדלקת נרות המנורה הצטווה אהרן הכהן להדליקה בסבלנות מרובה, להמתין עם הנר לא לברוח תיכף כשנתפס ניצוץ, אלא עד 'שהשלהבת עולה מאליה' ותופסת את כל אורך הפתילה (רש"י במדבר ח'). ומאידך, גם לא לדחוק הפתילה להטותה ולהוסיף לה דברים בשביל שתדלק, אלא להמתין עד שתהיה 'עולה מאליה' (רש"י שבת כא.).

והוא תנועה בנפש שצריך להתרגל אליה, כל אחד בעבודתו הפרטית, בכל לימוד תורה ובכל תפילה ובכל שבת חג ומועד - בכל עת שרוצה להדליק את נפשו - להרגיש את התשוקה להשי"ת. צריך שני תנועות שלכאורה נראות הפוכות זו מזו. מצד אחד לא לדחוק בכח להרגיש להתלהב ולבעור, ומאידך גם לא לעבור הלאה לנר הבא [לפעולה הבאה], אלא להמתין ולשהות בסבלנות על הפתילה עד שנראה שהאש עולה ומתעלה מאליה - לא בכח ולא בחיל אמר ה'.

ואולי זהו שבחו של אהרן שהתורה משבחת אותו בהדלקת הנרות 'ויעש כן אהרן' - להגיד שבחו של אהרן שלא שינה'. והרבה מפרשים עומדים על שבח זה, וכי מה השבח בכך שאהרן הכהן לא שינה, היעלה על הדעת שאהרן יעשה היפך רצון ה'. ואפשר שהשבח הוא, שלמרות שליבו בוער עד לב השמיים לעשות רצון ה', בכל זאת בלא בהלה, ובלא דחיקת השעה, אלא עומד ביישוב הדעת וממתין בהדלקתו עד שרואה הנר עולה מאליה.

לא המתנה בלא לעשות כלום, להיפך, לעמוד עם הנר בתנועה של עשייה, אך בלא דחיקת הנר בתוך הפתילה מתוך רצון שתדלק תיכף ומיד, ומאידך גם לא לברוח למצווה הבאה תיכף בראותו איזה ניצוץ נדלק, אלא להמתין ולשהות בעשיית המצווה עד שתדלק מאליה ותמלא את כל ישותו.

כך גם בחינוך, בעסק הדלקת הנרות של נשמות ישראל. כל מחנך עומד מחדש בכל פעם בנסיון הגדול הזה. כל כך רוצים להצליח בחינוך, כל כך מצפים לראות את הנשמה של הנער בוער ודולק. ולכן או שדוחקים את הנר בכח לתוך הפתילה שתדלק כבר. או שממשיכים לנר הבא תיכף כשרואים איזה ניצוץ נדלק.

אלו שני תנועות הפוכות בנפש. כמו שמצאנו גם שני הפכים אלו בהלכות שחיטה - איסור דריסה [לדחוק בכח הסכין בצוואר הבהמה], לעומת איסור שהייה [להשהות הסכין]. כי הסכין צריך להיות בתנועה ובפעולה, אך בסבלנות מרובה. וכך גם כאשר עוסקים בשחיטת הבהמיות של התלמיד, יש לשים לב לתנועות הפוכות אלו, מצד אחד לא לדחוק בכח, לרצות לראות תוצאות תיכף ומיד, ומאידך לא להשהות, אלא להיות בפעולה תמידית מתוך סבלנות.

◆ בשו"ת טוֹבָה תְּדַשֵּׁן עָצָם: בס"ד אחר צפייה ממושכת, נפתח לציבור הרחב העולים לצינונו של רביה"ק באומן המקווה המיוחד המפואר והמורחב שע"י ארגון 'אהלי צדיקים' הממוקם מול הצינן הק', ופתוח בכל ימות השנה. וזו ההזדמנות להכיר טובה להרב ישראל מאיר גבאי שליט"א ולנדיבי עם החשובים שיחי' על פעלם הרב למען הכלל!

◆ אומן: לרבים השואלים: ההרשמה לסעודות ראש השנה בהכנסת אורחים "אזמין" עדיין לא נפתחה. כן נפתחה ההרשמה לקבוצות מאורגנות עם משלוח, במס' 0733903333 | כמו כן, גם השנה המקום עומד תחת השגחתם המהודרת של בד"ץ העדה החרדית | יש לעקוב אחר המודעות.

◆ בשורה משמחת! הופיע הספר הנפלא "יפה ירושתינו" (אידיש) והוא שיעורי הגה"צ רבי יעקב מאיר שטער שליט"א על הספה"ק "משיבת נפש" - ככתבם וכשלונם, במהדורה מיוחדת ומפוארת, הודאת מכון "דורשי יחודך". להשיג בנקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב, ובחנויות הספרים בריכוזים החרדיים בארץ ובעולם.

◆ חדש! קו תוכן חדש ומרתק: "פשוט להתחבר" עם הרב חיים אהרן בוגרד שליט"א אשר כשמו כן הוא, להצליח להתחבר לאור של רבינו הק' ביום יום, לאמונה, לשמחה במצוות, לנקודות טובות בעצמו ובאחרים וכו', מוגש באופן מרתק בשיעורים קצרים. 025302242. שמעו ותחי נפשכם!

י"ל ע"י מכוני עלה לתורה
בכל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערבת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישת כנס נצח: עלה לתורה, בנק
מרכזת"ל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

וזהו: "ונחי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם", שפמו שהיו בעיני הנפילים, שלא נחשבו בעיניהם רק כחגבים בעלמא ולא האמינו שה' יתברך מקבל נחת מהם, כמו כן היו המרגלים בעיני עצמם, כי התלבש בהם הקטרוג ונחשבו בעיני עצמם כחגבים בעלמא, ונפלו מהאמונה האמתית שה' יתברך מקבל תענוג ושעשועים מבני אדם דיקא אפילו מהנמוכים ביותר:

ליקושי הלכות, נדרים ד, ז'

יהלום

גם בשאול תהתיות יכולין לקרב את עצמו להשם יתברך:
משיבת נפש א'

הרבה פעמים אני מרגיש בלי שום כוחות להתגבר על היצר הרע?

מניין באמת תוכל לקחת כוחות להתגבר על היצר הרע, אם אינך מרגיש כלל שום סיבה לכך. כל זמן שהנך מרגיש שאתה 'מנוול', ואינך יודע את ה'חן' האמיתי שיש לך למעלה, וכמה ה' משתוקק לגלות אורו עליך, למה באמת תלך נגד התשוקות הטבעיות שהחלק החיצוני של הלב שלך חושק.

תחילה אתה צריך לדעת ולזכור תמיד שאתה חלק מהשכינה הקדושה המשתוקקת להמשיך את אור ה' כאן למטה בעוה"ז. תזכור שאתה חלק ממידת ה'מלכות' - מהגילוי האלוקי שהולך לגלות מלכותו יתברך בעולם.

למה אתה אומר שהלב שלי חושק לדברים רעים, אני באמת רוצה את ה' והראייה שפניתי אליך בשאלה איך זוכים להתגבר על היצה"ר?

לא אמרתי שאתה רוצה דברים רעים, אמרתי, שבלב שלך יש את החלק הפנימי האמיתי שלך, שם אתה יודע את האמת, אך יש לך גם חלק חיצוני שנקרא 'התגלות ליבו',

אתה בטוח בכך שה' רואה בי כחלק מגילוי מלכותו, תראה איך אני נראה למעשה?

הוא אשר אמרתי לך, נכון שלמעשה בחיצוניות אתה נראה לא טוב, אבל השי"ת אינו כמון שמסתכל רק בחיצוניות, הוא מסתכל בפנימיות שלך, ושם בפנים, יש לך 'חן' עצום, דווקא בגלל היצרים החיצוניים הרעים שלך, דווקא משום כך יש לך כח להיות חלק מגילוי מלכות ה' בעולם, אילו לא היו לך יצרים רעים לא היה לך שום חשיבות, ואין צורך בך.

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות הפרשת חלה

- סעיף ה**
דין בצק שלשנו אותו עם מים או נוזלים אחרים
- א. בצק המחזי בהפרשת חלה, הוא רק כשעשוי עם מים או עם: יין או מיץ ענבים. דבש דבורים. שמן זית. חלב, ג'ון, שמנת, חמאה שנמוחה. אבל בצק העשוי עם 'מי פרות', ג'ון מיץ פרות טבעי, ביצים, שמנים אחרים חוץ משמן זית וכדומה - צריך להפריש חלה בלי ברכה (מש"ב בשר"ע להזהר לא לעשות עם מי פירות בלבד, אינו שייך בזמה"ז ששוטפים את החיטים במים, וכמ"ש בפת"ש ג. זולת אחרי פסח שמוציא קמח מחטים שלא באו במים).
- ב. בצק שחלק הנוזלים שבו הם מהמחזי בהפרשת חלה וחלק עם נוזלים שפופרישים רק מספק וכאמור מקדם - אין אם 'רב מרפיב הנוזלים' בבצק הם מהמשקים המחזי בהפרשת חלה, והפחות מה מזה יש להפריש בלי ברכה. אמנם אם יש רק קצת מים, יש מחזי בהפרשת חלה.
- סעיף ו - מאפה שעשוי עם מעט קמח**
- א. מאפה שרב המרפיבים שלו אינו קמח אלא דברים אחרים כגון ביצים
- שמן סך וכיצא בזה - יש אומרים שפטור מהפרשת חלה, בפרט אם אינו נפר טעם הקמח שבו. ועל כן למעשה אם יש במאפה קמח פטור חלה, צריך להפריש חלה אבל בלי ברכה.
- ב. ואם הקמח נתן בו 'רק בכדי לצב את המאפה' ולא לתת בו טעם - נראה שפטור לגמרי מהפרשת חלה.
- ג. אך כל זה כשהמרפיבים הנ'ל מערבבים בתוך הבצק או הגלילה, אבל בצק רגיל שמלאו אותו עם סך וכדומה [כמו עגת שמרים] - חזי בהפרשת חלה.
- סעיף ז - מאפה העשוי מתערבת נוזלית [טורט וכדומה]**
- א. מאפה העשוי מתערבת נוזלית חזי בהפרשת חלה. אך צריך להפריש רק לאחר האפיה, ושלא כמאפה מבצק רגיל שצריך לכתחלה להפריש לפני האפיה. ואם הפרישו חלה לפני האפיה - צריך להפריש שוב לאחר האפיה (ונראה לי שלא יברך).
- ב. אכן מצינו ש'טורט' אינו מחזי בהפרשת חלה או צריך להפריש בלי ברכה:
- (א) בדרך כלל באפיה ביתית אין בתבנית
- אחת של טורט פחות קמח עם 'שעור חלה', ואז אין צורך להפריש כלל. וזאת כשאופים פניה תבניות טורט מסוג אהד ומנחים במקום אהד או ארון ומקפיא, שאז אם יש בכלם קמח פטור חלה, יתכן שמצטרפים כל התבניות לחיוב הפרשת חלה, פאשר יבאר בהמשך בדיני צרף מאפים שונים.
- (ב) בדרך כלל הציצים ושאר החמרים הם 'רב' המרפיבים של הטורט ולא הקמח, ואז יש להפריש בלי ברכה אפילו כשיש שעור חלה בקמח לבדו, וכאמור לעיל.
- (ג) לפעמים אין בטורט מים או משקים הנחשבים כמים לענינו אלא 'מי פרות', ואז יש להפריש בלי ברכה, וכאמור לעיל.
- סעיף ח - תאר לחם**
- כאמור לעיל שאחד מתנאי חיוב הפרשת חלה הוא 'שיהיה למאפה תאר לחם'. ובפוסקים אין הגדרה ברורה מה נחשב לתאר לחם. אך זה ברור ש'מאפה יק' מאד, נחשב שאין לו תאר לחם. וכן יש אומרים שאטריות אין להם תאר לחם.